

Mensenhandel

Mensenhandel is een van de meest ernstige vormen van criminaliteit. Er staat een hoge gevangenisstraf op (vanaf 12 jaar). Het vormt een grove inbreuk op de menselijke waardigheid en de lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers. Het misdrijf wordt gezien als schending van fundamentele mensenrechten. Jaarlijks worden in Nederland naar schatting tussen de 5000 en 7500 mensen slachtoffer (Bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel). Dit betreft mannen en vrouwen, jongens en meisjes. Iedereen kan slachtoffer worden van mensenhandel. Mensenhandel is overal, in elke gemeente.

Deze slachtoffers hebben vele gezichten. Mensenhandel is het meisje dat door haar 'vriendje' gedwongen wordt om seks met andere mannen te hebben. Het jongetje dat door zijn oom gedwongen wordt om een winkeldiefstal te plegen. Ook de asielzoeker die in een wasserij gedwongen wordt om onder erbarmelijke omstandigheden veel te lange, onbetaalde uren te draaien.

Hoe pak je mensenhandel als gemeente aan?

Rollen en taken:

- **Signaleerder**
Het herkennen van mensenhandel in buurten en wijken, bedrijven en in de transport en bouwsector.
- **Verbinder**
Het verbinden van actoren met verschillende expertises in het veld, zoals opsporingsdiensten, zorg en opvang, het vormen van een integrale aanpak.
- **Beleidsmaker en regisseur**
Het opstellen van beleid voor de aanpak van mensenhandel en het voeren van de regie hierop.
- **Zorgdrager**
Het beschermen en opvangen van slachtoffers van mensenhandel. De gemeente is hiervoor financieel en organisatorisch verantwoordelijk.

Wettelijke taak van een gemeente:

- Preventie
- Signaleren
- Handhaven
- Hulpverlening

Cruciale rollen binnen een gemeente:

- Beleidsmaker
- Baliemedewerker
- Toezichhouder
- Aandachtfunctionaris mensenhandel

Wat kan je als gemeente doen aan **preventie**?

- Blijf zichtbaar als organisatie.
- Blijf controles uitvoeren op plekken waar het onderbuikgevoel niet goed voelt.
- Controleer waar arbeidsmigranten gehuisvest worden, door wie, waar deze mensen werken, hoe het transport gaat en of de huisvesting aan de normen voldoet.
- Geef voorlichting op scholen.

Welke vormen van mensenhandel zijn er mogelijk in uw gemeente?

- Seksuele uitbuiting
- Arbeidsuitbuiting
- Criminele uitbuiting
- Gedwongen orgaanverwijdering

Seksuele uitbuiting

Hierbij wordt iemand gedwongen om seksuele diensten te verlenen. Het gaat om gedwongen seksuele handelingen tegen betaling. Er wordt daarbij misbruik gemaakt van iemands kwetsbaarheid, ondergeschikte positie of vertrouwen, voor (commerciële) seksuele doeleinden.

Het gebruik van geweld, dreiging met publicatie van beeldmateriaal (op social media), afhankelijk maken van een meisje/jongen in een kort tijdsbestek en hen vervolgens te dwingen tot seksuele dienstverlening is een veel voorkomend vorm van seksuele uitbuiting (voorheen ook wel loverboy-methodiek genoemd).

Hoewel uitbuiting binnen de prostitutie de meest voorkomende vorm van seksuele uitbuiting is, zijn er ook vormen waarbij geen sprake is van fysiek contact, bijvoorbeeld via een webcam.

Aan de slag

Mensenhandel komt overal in Nederland voor. Gemeenten zijn als lokale en regionale antennes onontbeerlijk in de bestrijding ervan. Zoals beschreven in het interdepartementale programma "[Samen tegen mensenhandel](#)" en het Interbestuurlijk Programma (IBP), dient elke gemeente in 2022 over een duidelijke en geborgde aanpak mensenhandel te beschikken. Hiervoor is een duidelijk beleid in de aanpak van mensenhandel vereist, de volgende zaken helpen hierbij:

- [Kompas Aanpak Mensenhandel](#)
- [Kader Aanpak Mensenhandel VNG](#)
- [Regionaal Beleid Mensenhandel Oost-Brabant](#)
- [CCV Bestuurlijke Aanpak Arbeidsuitbuiting en Bestuurlijke Aanpak Seksuele Uitbuiting](#)
- [Adviezen Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten](#)